

Folketingets Udvalg for Landdistrikter og Øer
Christiansborg
1240 København K

Den 19. oktober 2018

Miljø- og fødevarerministerens besvarelse af udvalgets spørgsmål nr. 193 (ULØ alm. del), stillet 24. september 2018.

Spørgsmål nr. 193

”Ministerens kommentarer udbedes til henvendelse af 6/9-18 fra Sammenslutningen af Danske Småøer om dispensationsmuligheder inden for strandbeskyttelseslinjen på de små øer, jf. ULØ alm. del – bilag 114. Ministeren bedes herunder særskilt kommentere:

- a. Sammenslutningens bemærkninger om den restriktive praksis med at tildele dispensationer på grund af risikoen for at danne præcedens samt sammenslutningens forslag til, hvordan denne praksis kan ændres.
- b. Sammenslutningens bemærkninger om, at den oplever sager, hvor ansøgninger om ændret anvendelse af en bygning eller en ejendom i strandbeskyttelseslinjen principielt bliver afslået, uanset at der foreligger dispensationsmuligheder.
- c. Sammenslutningens ønsker om en tilpasning af strandbeskyttelseszonen med det samme.”

Svar

Jeg har forelagt spørgsmålet for Kystdirektoratet, som oplyser:

”Udgangspunktet for naturbeskyttelseslovens regler om strandbeskyttelse er at sikre en generel friholdelse af strandene og de bagvedliggende kystområder mod indgreb, der ændrer den nuværende tilstand og anvendelse. Dette udgangspunkt kan dog fraviges i en række situationer, der er nærmere beskrevet i loven og dens forarbejder. Loven beskriver dels en række tilfælde, der slet ikke kræver dispensation dels en række tilfælde, hvor der normalt vil blive givet dispensation.

Udover disse nærmere beskrevne tilfælde følger det af loven, at der kun kan gives dispensation, hvis der, som loven formulerer det, er tale om ”særlige” tilfælde. Der skal ifølge lovens forarbejder være særlige forhold, der taler for en dispensation, og lovbemærkningerne nævner som et eksempel på særlige forhold den lempeligere vurdering i den udvidede strandbeskyttelseszone (100-300 meter) på små øer, hvis der tale om at tilgodese den erhvervmæssige udvikling på øen.

Der gælder således en relativt mere lempelig dispensationsadgang i den udvidede strandbeskyttelseszone (100-300 meter) på små øer, når hensynet til øernes erhvervmæssige udvikling kræver det. Der findes endvidere andre dispensationsmuligheder efter loven end ”småø-reglen”, der kan anvendes til at imødekomme ansøgninger om tilstandsændringer inden for strandbeskyttelseslinjen på små øer. F.eks. kan eksisterende virksomheder i den udvidede strandbeskyttelseszone opnå dispensation til arealmæssigt begrænsede udvidelser, som er nødvendige for, at virksomheden kan tilpasse sig udviklingen. Et andet eksempel er muligheden for at dispensere til mindre foranstaltninger til støtte for friluftslivet og fremme af turismen, når det drejer sig om offentlige eller almene formål.

Inden for strandbeskyttelseslinjen er der med ”småø-reglen” forudsat en bredere og mere lempelig forståelse af begrebet ”erhvervsmæssig” og af administration af muligheden for dispensation, når forholdene og hensynet til øernes erhvervsmæssige udvikling kræver det. Der er givet flere dispensationer på småøer, hvor ”småø-reglen” er anvendt. Af nyere eksempler kan nævnes en dispensation til nybyggeri af en højskole og anlæggelse af en golfbane, begge på Sejerø.

Herudover fremgår det af lovbemærkningerne, at hensynet til at undgå risiko for præcedens spiller en vigtig rolle, når en ansøgning om dispensation skal vurderes. I modsat fald ville det kunne medføre, at hensynet til at friholde de åbne kyster for byggeri og anlæg, som er lovens hovedformål, ikke varetages tilstrækkeligt.

Landssammenslutningen af Danske Småøer foreslår en ændring af dispensationspraksis for de små øer, så der ikke længere tages hensyn til risikoen for, at en afgørelse kan medvirke til at danne præcedens. Det er Kystdirektoratets vurdering, at imødekommelse af forslaget vil kræve en lovændring.

Det gælder for alle sager vedrørende strandbeskyttelse, at myndigheden skal foretage en konkret vurdering af alle sagens oplysninger i hvert enkelt tilfælde. En række hensyn skal varetages, herunder påvirkningen af kystlandskabet, naturen og rekreative interesser ligesom klagenævnets praksis skal tages i betragtning. Det gælder også i sager om ændret anvendelse af bygninger på mindre øer. Ændret anvendelse af en eksisterende bygning kan kræve dispensation, hvis ændringen indebærer en øget belastning af naturen f.eks. på grund af øget færdsel på stedet. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis en bebyggelse, der ikke hidtil har været anvendt til beboelse, nu ønskes anvendt til beboelse eller ved udnyttelse af en bebyggelse til erhverv, der ikke tidligere har været udnyttet til dette formål. I sådanne tilfælde kan der som hovedregel ikke gives dispensation – heller ikke på små øer. Der kan dog konkret være særlige forhold, der taler for en dispensation - også på små øer - når forholdene og hensynet til øernes erhvervsmæssige udvikling kræver det.

Kystdirektoratet forstår Landssammenslutningen af Danske Småøers ønske om en tilpasning af strandbeskyttelseszonen med det samme som et ønske om at lempe dispensationsadgangen yderligere for de små øer – det vil sige udover den nuværende ramme for ”småø-reglen”. Det er Kystdirektoratets vurdering, at imødekommelse af forslaget vil kræve en lovændring.”